

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE KULLANILAN MOBİL DİL ÖĞRETİM UYGULAMALARININ ÖĞRENCİLERİN DİL BECERİLERİNİN GELİŞİMİNE ETKİSİ ÜZERİNE ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

TEACHER OPINIONS ON THE EFFECT ON THE DEVELOPMENT OF STUDENTS' LANGUAGE SKILLS MOBILE LANGUAGE TEACHING APPLICATIONS USED IN TEACHING TURKISH AS A FOREIGN LANGUAGE

Sait ÇETİNDAG

Uluslararası Burç Üniversitesi, Saraybosna - Bosna Hersek

Prof.Dr. Mustafa ARSLAN

Uluslararası Karadeniz Üniversitesi, Tiflis - Gürcistan

ORCID ID: 0000-0002-2273-3251

Cite As Arslan, M. & Çetindağ, S. (2021). "Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kullanılan Mobil Dil Öğretim Uygulamalarının Öğrencilerin Dil Becerilerinin Gelişimine Etkisi Üzerine Öğretmen Görüşleri", International Academic Social Resources Journal, (e-ISSN: 2636-7637), Vol:6, Issue:29, pp:1314-1320

ÖZET

Yabancı dil öğreniminde mobil araçlar üzerinden kullanılabilen uygulamalar yenilikçi bir yaklaşımdır. Cep telefonlarının taşınabilir özelliğinden dolayı bireyler bu uygulamalara anında ulaşabilmektedir. Bu bakımdan bireyler yabancı dil öğrenirken çok pratik olan bu uygulamaları kullanmaktadırlar. Bireyin yabancı dil öğrenirken aklına gelen bir konuyu anında öğrenebilmesi bu uygulamaları daha da cazip hale getirmektedir. Yabancı dil öğretmenleri teknolojik yenilikler üzerinden derslerini daha verimli, meraklı hale getirme çabası içindedirler. Bu bağlamda mobil dil öğretim uygulamaları üzerinden öğrencilerin dilsel becerilerini geliştirme gayreti içindedirler. Bu uygulamaları yabancı dil öğretiminde kullanan öğretmenlerin konu ile ilgili görüşleri bu araştırma açısından büyük bir önem taşımaktadır. Nitel araştırma bağlamında verileri toplamak üzere google form üzerinden bir anket hazırlanmıştır. Anket yabancı dil olarak Türkçe öğreten özel ve resmi kurumlarda görev yapan öğretmen, okutman ve öğretim üyelerine gönderilmiştir. Elde edilen veriler SPSS programında analiz edilerek nicel verilere dönüştürülmüştür. Araştırma sonucunda ulaşılan sonuçlara göre bireylerin yabancı dil öğreniminde dilsel becerilerini geliştirmek üzere bu uygulamaların kullanılabilmesi anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi, Mobil Dil Öğretim Uygulamaları, Öğretmen Görüşleri, Dilsel Becerilerin Gelişimi

ABSTRACT

Applications that can be used on mobile devices in foreign language teaching is an innovative approach. Due to the portable feature of mobile phones, individuals can access these applications instantly. In this respect, individuals use these very practical applications while learning a foreign language. Being able to instantly learn a subject that comes to mind while learning a foreign language makes these applications even more attractive. Foreign language teachers are in an effort to make their lessons more efficient and curious through technological innovations. In this context, teachers strive to improve students' linguistic skills through mobile language teaching applications. The opinions of the teachers who use these applications in foreign language teaching are of great importance for this research. In order to collect data in the context of qualitative research, a questionnaire was prepared via google form. The questionnaire was sent to teachers, lecturers and lecturers working in private and public institutions teaching Turkish as a foreign language. The obtained data were analyzed in SPSS program and converted into numerical data. According to the results obtained as a result of the research, it has been understood that these applications can be used to improve the linguistic skills of individuals in foreign language teaching.

Keywords: Teaching Turkish as a Foreign Language, Mobile Language Teaching Applications, Teacher Opinions, Development of Linguistic Skills

1. GİRİŞ

Bilim ve teknoloji günümüzde birbirinden bağımsız olarak düşünmediğimiz ve bazen eş anlamlı kelimeler gibi birbiri yerine kullandığımız iki önemli kavramdır. İlk dönemlerde doğayı ve doğa olaylarını tanımaya çalışan insan o döneme ait tarım, hayvancılık ve avcılıkla ilgili basit teknolojik aletleri bilimin ışığı altında bilimsel verilere göre değil taklit, deneme yanılma veya tesadüfi olaylarla bulmuştur. Bu buluşların hepsi bilimsel bilgilerden yoksun bir şekilde yaşamı kolaylaştırıcı icatlar şeklinde insanoğlunun hayatına girdi. Tarihsel süreç açısından insanlığın ortak mirası olan binlerce yıllık bilgi ve tecrübe birikimine kolay ulaşılmadığı görülmektedir (Yörüköğulları vd. 2013). Bu bağlamda insanoğlu bilgi ve deneyimini, yazılı ve sözlü dil vasıtasıyla nesilden nesile aktararak günümüzün modern seviyesine ulaşmıştır. İnternetin yaygınlaşmaya başladığı 2000 yılından sonra Dijital Çağ, Bilgi Toplumu/Çağı, Enformasyon Toplumu/Çağı, İnternet Toplumu/Çağı, Bilişim Çağı, Elektronik Çağ, Siber Toplum/Çağ, Post-Modern Çağ, Yeni Çağ gibi bir çok adlandırılmanın yapıldığı bambaşka bir dönem olan iletişim-bilişim devrine girmiş olduk (Çetin ve Özgiden 2013).

21. yüzyılda hayatın vazgeçilmezi olan mobil telefonlar, günümüzde sadece haberleşme aracı değil alışverişten banka işlemlerine, sosyal hayattan resmi işlemlere, eğitimden günlük yaşama dair hemen her konuda birçok farklı mobil uygulamalarla hayatımızı çepeçevre sarmıştır. Parlak, dijitalleşmeyi; insanlığı her yandan kuşatan ve görmezden gelinmesi mümkün olmayan bir gerçeklik ve yaşamın her yönünü etkileyen bir teknoloji devrim olarak ifade etmektedir (Parlak 2017).

TDK (2021)'nin güncel sözlüğünde "İnsanoğlunun teknik, ekonomik ve toplumsal alanlardaki iletişimde kullandığı ve bilimin dayanağı olan bilginin özellikle elektronik makineler aracılığıyla düzenli ve akla uygun bir biçimde işlenmesi bilimi" olarak tanımladığı bilişim teknolojisi baş döndürücü bir hızla ilerlemektedir.

Teknolojinin toplumda yaygınlaşması ve kullanılmasıyla değişimin kaçınılmaz hale geldiğini ve eğitimin amaçlarından birinin de toplumun gereksinimleri doğrultusunda bireyler yetiştirmek olduğunu belirten Akkoyunlu, toplumların bilgiye ulaşabilen, bilgiyi düzenleyebilen, değerlendirebilen, sunabilen ve iletişim kurma becerileri ile donanmış öğrenciler ve öğretmenlerin yetiştirilmesi gerektiğini belirtmektedir (Akkoyunlu 1995).

Gülcü (2015)'nin "Yabancı Dil Olarak Mobil Destekli Türkçe Kelime Öğretimi" adlı doktora çalışmasında, yabancılara Türkçe kelime öğretiminde mobil destekli kelime öğretiminin etkisi ve bu konuda öğrencilerin görüşlerini belirlemek amacıyla İstanbul Üniversitesi Dil Merkezinde yabancı dil olarak Türkçe öğrenen 24'ü deney, 24'ü kontrol grubu olmak üzere toplam 48 öğrenci üzerinde çalışma yapılmıştır. Araştırmada, deney ve kontrol grubundaki öğrencilere "Kelime Bilgisi Başarı Testi" uygulanarak kelime öğrenme başarıları tespit edilmiş ve sonrasında deney grubundaki öğrencilere Türkçe kelime öğretiminde kullanılmak üzere geliştirilen internet temelli kelime öğretim materyalleri, kısa mesajlar (SMS) ve çoklu ortam mesajları (MMS) uygulanmıştır. Çalışmada nicel ve nitel bölümlerden elde edilen bulgular sonucunda; mobil destekli Türkçe kelime öğretiminin geleneksel Türkçe kelime öğretimine göre daha etkili olduğu ve iki grubun kelime bilgisi başarı testi ile son test puan ortalamaları arasındaki farkın $p < 0.05$ önem düzeyinde deney grubu lehine anlamlı olduğu tespit edilmiştir.

Teknolojik gelişmeler sayesinde bilgiye hızlı erişim imkânı sağlayan mobil cihazların hayatımızdaki önemi Covid-19 salgınıyla daha da önem kazanmıştır. 2020 yılı Ocak ayı başında Çin'in Vuhan şehrinde başlayıp dünyayı etkisi altına alan salgın, çoğu ülkede bir çok sektörü durma noktasına getirmiştir. Eğitim öğretim alanında da örgün eğitimden uzaktan eğitime geçilmesi, her yerde ve her zaman bilgiye ulaşım imkânı sunan mobil cihazların ve mobil uygulamaların önemi daha iyi ortaya çıkarmıştır.

Teknolojideki gelişmeler eğitim ve öğretim anlayışla birlikte dil eğitimi ve öğretimi de etkilemektedir. Mobil cihazların kolay taşınması ve rahat kullanımı dil öğretiminde öğretmenlere ve öğrencilere birçok avantajlar sunmaktadır. Mobil cihazlardaki çoklu uygulamalar sadece kelime öğretimine değil diğer temel dört dil becerisine de katkı sağlamaktadır.

Dijital yerliler olarak adlandırılan genç kuşakların mobil cihazlar ve uygulamalar ile kurduğu güçlü bağ göz önüne alındığında eğitim ve öğretim faaliyetlerini yapan öğretmenlerin bu gelişmelere yabancı kalmadan eğitim faaliyetlerine aktarması gerekmektedir. Bu çalışmanın temel amacı; yabancılara Türkçe eğitim veren öğretmenlerin ders işlenişinde kullandıkları mobil uygulamalar (Kahoot, Socrative, Quizlet vb.) ile mobil dil öğretim uygulamaları (Duolingo, Memrise, Mondly vb.) ve sosyal ağ uygulamalarının (Facebook, Instagram, Youtube vb.) öğrencilerin dil öğrenimine etkisi hakkında öğretmen görüşlerini ortaya çıkartmaktır.

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın modeli

Bilimsel araştırma yeni bilgi, yöntem veya ürünleri elde etmeye yönelik belirli bir amacı, aşamaları ve yöntemi içeren bilgi üretme ya da derleme çabasıdır. Araştırma sorularına cevap bulabilmek için nicel araştırma yöntemine bağlı olarak betimsel araştırma deseni kullanılmıştır. Model oluşturmamın amacı çalışmada geçen kavramların görsellik düzeyinin artırılarak somutlaştırılmasıdır.

2.2. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini dünyanın farklı yerlerinde yabancı dil olarak Türkçe öğretimi yapan Türkçe öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklem kısmını ise 38 ülkeden katılan 180 Türkçe öğretmeni temsil etmektedir. Yapılan araştırmanın evrenini dünyanın farklı ülkelerinde Türk dili eğitimi veren 180 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırma anketi, yabancılara Türkçe eğitimi veren kurumlara e-mail yoluyla gönderilerek Türkçe öğretmenlerinin ankete katılması talep edilmiştir. Ayrıca yabancılara Türkçe öğretimi alanında çalışan öğretmenlerinin sosyal medya grupları üzerinden de dağıtılmıştır. Bu anketlerden 181

adedinin dönüşü sağlanabilmiştir. Bunların içerisinde 1 adedi özensiz bir şekilde işaretlendiği için değerlendirme dışı tutulmuştur.

2.3. Verilerin Toplanması ve Analizi

Bu araştırmaya ait bilgiler dünyanın farklı yerlerinde yabancılara Türkçe öğretimi alanında çalışan eğitmenlere uygulanan anketten elde edilen verilerden oluşmaktadır. Hazırlanan araştırma soruları iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm katılımcıların demografik özelliklerini öğrenmeye yönelik 7 adet sorudan oluşmaktadır. İkinci bölümde ise Türkçe öğretmenlerinin sınıf içerisinde kullanmayı tercih ettikleri mobil uygulamalar, öğrencilerin dil becerilerini geliştirmek için kullandıkları mobil dil öğretim uygulamaları ve sosyal ağ uygulamalarının Türkçe öğrenimine etkisini ölçmeye yönelik altı ana başlığın alt boyutlarıyla ilgili 34 soru içermektedir. Toplanan bu veriler istatistik analiz programı SPSS 24,00 ile parametrik test teknikleri (Frekanslar, t-testi, Anova (F), Korelasyon ve Regresyon Analizleri) kullanılarak analiz edilmiştir. Yapılan analizlerde anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak kabul edilmiştir.

Araştırmaya yönelik olarak yapılan anket formunun ilk grup soruları katılımcıların demografik özelliklerini içermekte ve yabancılara Türkçe öğretimiyle meşgul olan öğretmenlerin temel niteliklerini ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. Çalışmanın bu bölümünde, Türkçe öğretmenlerinin demografik özelliklerine ilişkin yapılan analizlerle elde edilen bulgulara yer verilmiş ve frekans analizleri yöntemiyle frekanslar, yüzdeler ve yorumlara yer verilmiştir.

3. BULGULAR VE YORUMLAR

Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin dil becerilerini geliştirmek için kullandıkları mobil dil öğretim uygulamalarının (Duolingo, Memrise, Mondly vb.) dil öğrenimine etkisi; “Öğrencilerin Türkçe öğrenimini hızlandırır.”, “Öğrencinin dil becerilerini geliştirir.”, “Öğrencilerin derste öğrendiklerini ders sonrası pekiştirir.”, “Puan ve ödül sistemiyle öğrenciyi motive eder.”, “Anında düzeltme ve geri bildirim yapar.”, “Uygulamalar dil öğreniminde yeterli kaynaktır.” soru başlıkları altında katılımcıların cevaplarına göre değerlendirilmiş ve yorumlanmıştır.

Tablo1. Mobil Dil Öğretimi Uygulamalarının (MDÖU) Öğrencilerin Türkçe Öğrenimini Hızlandırıp Hızlandırmadığına Dair Katılımcıların Cevaplarının Değerlendirilmesi

MDÖU Öğrencilerin Türkçe Öğrenimini Hızlandırır.	Frekanslar	Yüzde (%)	Kümülatif Yüzde (%)
Kesinlikle katılmıyorum.	4	2,2	2,2
Katılmıyorum.	7	3,9	6,1
Fikrim yok.	28	15,6	21,7
Katılıyorum.	116	64,4	86,1
Kesinlikle katılıyorum.	25	13,9	100,0
Toplam	180	100,0	

Öğretmenlere, mobil dil öğretim uygulamalarının (Duolingo, Memrise, Mondly vb.) öğrencilerin Türkçe öğrenimini hızlandırıp hızlandırmadığı sorulduğunda; % 64,4'ünün (116 kişi) katılıyorum, %15,6'sının (28 kişi) fikrim yok, %13,9'unun (25 kişi) kesinlikle katılıyorum, %3,9'unun (7 kişi) katılmıyorum ve % 2,2'sinin (4 kişi) kesinlikle katılmıyorum şeklinde cevapladığı tespit edilmiştir. Bu bağlamda öğretmenlerin %78,3'ü mobil dil öğretim uygulamalarının (Duolingo, Memrise, Mondly vb.) öğrencilerin Türkçe öğrenimini hızlandırdığını belirtmiştir.

Tablo 2. MDÖU'nun Öğrencilerin Dil Becerilerini Geliştirip Geliştirmediğine Dair Katılımcıların Cevaplarının Değerlendirilmesi

MDÖU Öğrencinin Dil Becerilerini Geliştirir.	Frekanslar	Yüzde (%)	Kümülatif Yüzde (%)
Kesinlikle Katılmıyorum.	2	1,1	1,1
Katılmıyorum.	5	2,8	3,9
Fikrim Yok.	32	17,8	21,7
Katılıyorum.	115	63,9	85,6
Kesinlikle Katılıyorum.	26	14,4	100,0
Toplam	180	100,0	

Öğretmenlere, Mobil dil öğretim uygulamalarının (Duolingo, Memrise, Mondly vb.) öğrencilerin dil becerilerini geliştirip geliştirmediği sorulduğunda; %63,9'unun (115 kişi) katılıyorum, %17,8'inin (32 kişi) fikrim yok, %14,4'ünün (26 kişi) kesinlikle katılıyorum, %2,8'inin (5 kişi) katılmıyorum ve %1,1'inin (2 kişi) kesinlikle katılmıyorum şeklinde cevapladığı tespit edilmiştir. Bu bağlamda katılımcıların %78,3'ü Mobil dil öğretim uygulamalarının (Duolingo, Memrise, Mondly vb.) öğrenciler dil becerilerini geliştirdiğini belirtmişlerdir.

Tablo 3. MDÖU'nun Öğrencilerin Derste Öğrendiklerini Ders Sonrası Pekiştirip Pekiştirmedigine Dair Katılımcıların Cevaplarının Değerlendirilmesi

MDÖU öğrencilerin derste öğrendiklerini ders sonrası pekiştirir.	Frekanslar	Yüzde (%)	Kümülatif Yüzde (%)
Kesinlikle katılmıyorum.	3	1,7	1,7
Katılmıyorum.	8	4,4	6,1
Fikrim yok.	33	18,3	24,4
Katılıyorum.	100	55,6	80,0
Kesinlikle katılıyorum.	36	20,0	100,0
Toplam	180	100,0	

Öğretmenlere, mobil dil öğretim uygulamalarının (Duolingo, Memrise, Mondly vb.) öğrencilerin derste öğrendiklerini ders sonrası pekiştirip pekiştirmedigine sorulduğunda; %55,6'sının (100 kişi) katılıyorum, %20'sinin (36 kişi) kesinlikle katılıyorum, %18,3'ünün (33 kişi) fikrim yok, %4,4'ünün (8 kişi) katılmıyorum ve %1,7'sinin kesinlikle katılmıyorum şeklinde cevapladığı tespit edilmiştir. Bu bağlamda katılımcıların %75,6'sı Mobil dil öğretim uygulamalarının (Duolingo, Memrise, Mondly vb.) öğrencilerin derste öğrendiklerini ders sonrası pekiştirdiğini belirtmiştir.

Tablo 4. MDÖU'nun Puan Ve Ödül Sistemiyle Öğrenciyi Motive Edip Etmediğine Dair Katılımcıların Cevaplarının Değerlendirilmesi

MDÖU puan ve ödül sistemiyle öğrenciyi motive eder.	Frekanslar	Yüzde (%)	Kümülatif Yüzde (%)
Kesinlikle katılmıyorum	2	1,1	1,1
Katılmıyorum	8	4,4	5,6
Fikrim yok	38	21,1	26,7
Katılıyorum	95	52,8	79,4
Kesinlikle katılıyorum	37	20,6	100,0
Toplam	180	100,0	

Öğretmenlere, mobil dil öğretim uygulamalarının (Duolingo, Memrise, Mondly vb.) puan ve ödül sistemiyle öğrenciyi motive edip etmediğine sorulduğunda; %52,8'inin (95 kişi) katılıyorum, %20,6'sının (37 kişi) kesinlikle katılıyorum, %21,1'inin (38 kişi) fikrim yok, %4,4'ünün (8 kişi) katılmıyorum ve %1,1'inin (2 kişi) kesinlikle katılmıyorum şeklinde cevapladığı tespit edilmiştir. Bu bağlamda öğretmenlerin %73,9'u mobil dil öğretim uygulamalarının (Duolingo, Memrise, Mondly vb.) puan ve ödül sistemiyle öğrenciyi motive ettiğini belirtmiştir.

Tablo 5. MDÖU'nun Anında Düzeltme Ve Geri Bildirim Yapıp Yapmadığına Dair Katılımcıların Cevaplarının Değerlendirilmesi

MDÖU Anında Geri Bildirim ve Düzeltme Yapar.	Frekanslar	Yüzde (%)	Kümülatif Yüzde (%)
Kesinlikle katılmıyorum.	3	1,7	1,7
Katılmıyorum.	5	2,8	4,4
Fikrim yok.	28	15,6	20,0
Katılıyorum.	108	60,0	80,0
Kesinlikle katılıyorum.	36	20,0	100,0
Toplam	180	100,0	

Öğretmenlere, mobil dil öğretim uygulamalarının (Duolingo, Memrise, Mondly vb.) anında geri bildirim ve düzeltme yapıp yapmadığı sorulduğunda; %60'nın (108 kişi) katılıyorum, %20'sinin (36 kişi) kesinlikle katılıyorum, %15,6'sının (28 kişi) fikrim yok, %2,8'inin (5 kişi) katılmıyorum ve %1,7'sinin (3 kişi) kesinlikle katılmıyorum şeklinde cevapladığı tespit edilmiştir. Bu bağlamda öğretmenlerin %80'inin mobil dil öğretim uygulamalarının (Duolingo, Memrise, Mondly vb.) öğrenciler arasında anında geri bildirim ve düzeltme yaptığını belirtmiştir.

Tablo 6. MDÖU'nun Dil Öğreniminde Yeterli Kaynak Olup Olmadığına Dair Katılımcıların Cevaplarının Değerlendirilmesi

MDÖU dil öğreniminde yeterli kaynaktır.	Frekanslar	Yüzde (%)	Kümülatif Yüzde (%)
Kesinlikle katılmıyorum.	24	13,3	13,3
Katılmıyorum.	83	46,1	59,4
Fikrim yok.	28	15,6	75,0
Katılıyorum.	34	18,9	93,9
Kesinlikle katılıyorum.	11	6,1	100,0
Toplam	180	100,0	

Öğretmenlere, mobil dil öğretim uygulamalarının (Duolingo, Memrise, Mondly vb.) dil öğreniminde yeterli kaynak olup olmadığı sorulduğunda; %46,1'inin (83 kişi) katılmıyorum, %18,9'unun (34 kişi) katılıyorum,

%15,6'sının (28 kişi) fikrim yok, %13,3'ünün (24 kişi) kesinlikle katılmıyorum ve %6,1'inin (11 kişi) kesinlikle katılıyorum şeklinde cevapladığı tespit edilmiştir. Bu bağlamda katılımcıların çoğunluğunu teşkil eden %59,4'ü mobil dil öğretim uygulamalarının (Duolingo, Memrise, Mondly vb.) dil öğreniminde yeterli kaynak olmadığını belirtmişlerdir.

İlgili başlık altında mobil dil öğretim uygulamalarının (Duolingo, Memrise, Mondly vb.) öğrencilerde; "Okuma", "Yazma", "Kelime Öğrenme", "Konuşma ve Telaffuz", "Dinleme ve Algılama" dil becerileri üzerine etkileri, öğretmenlerin verdiği cevaplara göre incelenmiş ve yorumlanmıştır.

Tablo 7. MDÖU'nun Öğrencilerin Konuşma Ve Telaffuz Becerisine Etkisinin Olup Olmadığının Katılımcıların Cevaplarına Göre Değerlendirilmesi

MDÖU'nun konuşma ve telaffuz becerisine etkisi	Frekanslar	Yüzde (%)	Kümülatif Yüzde (%)
Kesinlikle katılmıyorum.	7	3,9	3,9
Katılmıyorum.	28	15,6	19,4
Fikrim yok.	60	33,3	52,8
Katılıyorum.	59	32,8	85,6
Kesinlikle katılıyorum.	26	14,4	100,0
Toplam	180	100,0	

Öğretmenlere, dil öğreniminde mobil dil öğretim uygulamalarının (Duolingo, Memrise, Mondly vb.) öğrencilerin konuşma ve telaffuzlarına etkisi olup olmadığı sorulduğunda; %33,3'ünün (60 kişi) fikrim yok, %32,8'inin (59 kişi) katılıyorum, %15,6'sının (28 kişi) katılmıyorum, %14,4'ünün (26 kişi) kesinlikle katılıyorum ve %3,9'unun (7 kişi) kesinlikle katılmıyorum şeklinde cevapladığı tespit edilmiştir. Öğretmenlerin %19,5'i mobil dil öğretim uygulamalarının dil öğreniminde öğrencilerin konuşma ve telaffuzlarına etkisi olmadığını belirtirken kararsızların dışında kalan çoğunluğun yani %47,2'lik kesim ise uygulamaların öğrencilerin konuşma ve telaffuzlarına etkisi olduğuna inandıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 8. MDÖU'nun Öğrencilerin Dinleme Ve Algılama Becerilerine Etkisinin Katılımcıların Cevaplarına Göre Değerlendirilmesi

Dinleme ve algılama	Frekanslar	Yüzde (%)	Kümülatif Yüzde (%)
Kesinlikle katılmıyorum.	1	0,6	0,6
Katılmıyorum.	8	4,4	5,0
Fikrim yok.	51	28,3	33,3
Katılıyorum.	73	40,6	73,9
Kesinlikle katılıyorum.	47	26,1	100,0
Toplam	180	100,0	

Öğretmenlere, mobil dil öğretim uygulamalarının (Duolingo, Memrise, Mondly vb.) öğrencilerin dinleme ve algılama becerilerine etkisi olup olmadığı sorulduğunda; %40,6'sının (73 kişi) katılıyorum, %28,3'ünün (51 kişi) fikrim yok, %26,1'inin (47 kişi) kesinlikle katılıyorum, %4,4'ünün (8 kişi) katılmıyorum ve %0,6'sının (1 kişi) kesinlikle katılmıyorum şeklinde cevapladığı tespit edilmiştir. Bu bağlamda katılımcıların yaklaşık %66,7'sinin mobil dil öğretim uygulamalarının (Duolingo, Memrise, Mondly vb.) öğrencilerin dinleme ve algılama becerilerine etkisi olduğunu belirtmiştir.

Tablo 9. MDÖU'nun Öğrencilerin Okuma Becerilerine Etkisinin Katılımcıların Cevaplarına Göre Değerlendirilmesi

MDÖU'nun okuma becerisine etkisi	Frekanslar	Yüzde (%)	Kümülatif Yüzde (%)
Kesinlikle katılmıyorum	4	2,2	2,2
Katılmıyorum	16	8,9	11,1
Fikrim yok	53	29,4	40,6
Katılıyorum	63	35,0	75,6
Kesinlikle katılıyorum	44	24,4	100,0
Toplam	180	100,0	

Öğretmenlere, mobil dil öğretim uygulamalarının (Duolingo, Memrise, Mondly vb.) öğrencilerin okuma becerisine etkisi olup olmadığı sorulduğunda; %35'inin (63 kişi) katılıyorum, %29,4'ünün (53 kişi) fikrim yok, %24,4'ünün (44 kişi) kesinlikle katılıyorum, %8,9'unun (16 kişi) katılmıyorum ve %2,2'sinin (4 kişi) kesinlikle katılmıyorum şeklinde cevapladığı tespit edilmiştir. Bu bağlamda öğretmenlerin çoğunluğunu oluşturan %59,4'ü mobil dil öğretim uygulamalarının (Duolingo, Memrise, Mondly vb.) öğrencilerin okuma becerisine etkide bulunduğu inandıkları, kalan %40'lık kesimin ise bu etkiye inanmadıkları söylenebilir.

Tablo 10. MDÖU'nun Öğrencilerin Yazma Becerisine Etkisi Hakkında Öğretmen Görüşlerinin Değerlendirilmesi

Yazma	Frekanslar	Yüzde (%)	Kümülatif Yüzde (%)
Kesinlikle katılmıyorum	20	11,1	11,1
Katılmıyorum	37	20,6	31,7
Fikrim yok	64	35,6	67,2
Katılıyorum	46	25,6	92,8
Kesinlikle katılıyorum	13	7,2	100,0
Toplam	180	100,0	

Öğretmenlere, mobil dil öğretim uygulamalarının (Duolingo, Memrise, Mondly vb.) öğrencilerin yazma becerisine etkisi olup olmadığı sorulduğunda; %35,6'sının (64 kişi) fikrim yok, %25,6'sının (46 kişi) katılıyorum, %20,6'sının (37 kişi) katılmıyorum, %11,1'inin (20 kişi) kesinlikle katılmıyorum ve %7,2'sinin (13 kişi) kesinlikle katılıyorum şeklinde cevapladığı tespit edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre öğretmenlerin %32,8'i mobil dil öğretim uygulamalarının (Duolingo, Memrise, Mondly vb.) öğrencilerin yazma becerisine etkide bulunduğu inanırken, kalan %31,7'si ise bu etkiye inanmadıklarını belirtmiştir.

Tablo 11. MDÖU'nun Öğrencilerin Kelime Öğrenme Becerisine Etkisi Hakkında Öğretmen Görüşlerinin Değerlendirilmesi

Kelime öğrenme	Frekanslar	Yüzde (%)	Kümülatif Yüzde (%)
Katılmıyorum	3	1,7	1,7
Fikrim yok	29	16,1	17,8
Katılıyorum	69	38,3	56,1
Kesinlikle Katılıyorum	79	43,9	100,0
Toplam	180	100,0	

Öğretmenlere, mobil dil öğretim uygulamalarının (Duolingo, Memrise, Mondly vb.) öğrencilerin kelime öğrenme becerisine etkisi olup olmadığı sorulduğunda; %43,9'unun (79 kişi) kesinlikle katılıyorum, %38,3'ünün (69 kişi) katılıyorum, %16,1'inin (29 kişi) fikrim yok ve %1,7'sinin (3 kişi) katılmıyorum şeklinde cevapladığı tespit edilmiştir. Bu bağlamda katılımcıların yaklaşık %82'sinin mobil cihazların öğrencilerin kelime öğrenmelerine etkisinin olduğuna inandıkları söylenebilir.

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

Katılımcıların kararsızlarla birlikte yaklaşık %53'ünün mobil dil öğretim uygulamalarının (Duolingo, Memrise, Mondly vb.) dil öğreniminde öğrencilerin konuşma ve telaffuzlarına etkisi olmadığı kalan %47'lik kesimin ise uygulamaların öğrencilerin konuşma ve telaffuzlarına etkisi olduğuna inandıkları tespit edilmiştir.

Yine katılımcıların yaklaşık %67'sinin mobil dil öğretim uygulamalarının (Duolingo, Memrise, Mondly vb.) dinleme ve algılamalarına etkisi olduğuna inandıkları tespit edilmiştir.

Araştırma kapsamında katılımcıların yaklaşık %60'ünün mobil dil öğretim uygulamalarının öğrencilerin okuma becerilerine etkide bulunduğu inandıkları, kalan %40'lık kesimin ise bu etkiye inanmadıkları tespit edilmiştir.

Yine katılımcıların yaklaşık %33'ünün mobil dil öğretim uygulamalarının (Duolingo, Memrise, Mondly vb.) öğrencilerin yazma becerisine etkide bulunduğu inandıkları, kalan çoğunluğun ise bu etkiye inanmadıkları tespit edilmiştir.

Yine katılımcıların yaklaşık %82'sinin mobil dil öğretim uygulamalarının (Duolingo, Memrise, Mondly vb.) öğrencilerin kelime öğrenmelerine etkisinin olduğuna inandıkları tespit edilmiştir.

Yazma becerisi dışında genellikle mobil dil öğretim uygulamalarının diğer dilsel becerilerin gelişimine olumlu katkı sağladığı anlaşılmaktadır. Bu bağlamda öğretmenlerin mobil dil öğretim uygulamalarını konuşma, dinleme, okuma ve kelime becerilerinin gelişiminde kullanmaları önerilebilir.

KAYNAKÇA

Akkoyunlu, Buket. 1995. "Bilgi Teknolojilerinin Okullarda Kullanımı ve Öğretmenlerin Rolü".

Çetin, M. ve Özgiden H. (2013). *Dijital kültür sürecinde dijital yerliler ve dijital göçmenlerin Twitter kullanım davranışları üzerine bir araştırma*. Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi 2(1): 173

- Gülcü, İ. (2015). Yabancı dil olarak mobil destekli Türkçe öğretimi. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Çanakkale: Çanakkale On sekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Parlak, B. (2017). *Dijital Çağda Eğitim: Olanaklar Ve Uygulamalar Üzerine Bir Analiz*. Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi 22 (15):1741-1759
- TDK. (2021). Bilişim Teknolojisi, [https://sozluk.gov.tr/?kelime=yabancı dil](https://sozluk.gov.tr/?kelime=yabancı%20dil) (16 August 2021).
- Yörükoğulları E., Orhun Ö., Topdemir H. G., İhsanoğlu E. (2013). *Bilim ve Teknoloji Tarihi*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları